

GAZETA POLSKA

Prenumerata w mieście kwartalnie
złp. 12— miesięcznie złp. 4. — Nu-
mer pojedynczy gr. 6.

N° 64

Prenumerata na prowincji z opłatą pocztową złp. 20 kwartalnie.

w Warszawie dnia 4 Marca 1828 roku we Wtorek

Wiadomości Handlowe.

Giełda Warszawska dnia 3 Marca 1828 r.

Wexle.		Kurant Polski.				Gotowe Pieniądze	Kurant Polski.				Papiery.	Pr. Ct.	Kurant Polski.			
		Przed.		Kupują			Przed.		Kupują				Przed.		Kupują	
		zł.	g.	zł.	g.		zł.	g.	zł.	g.			zł.	g.	zł.	g.
Berlin,	100 R. Tal: 2 mies.	602	—	—	—	Złote Królewskie podwój. i	—	—	—	—	Listy zastawne, za 100 zł.	4	82	22½	82	—
	a vista	—	—	—	—	pojedyn., za 100 zł. ważnych	—	—	—	—	białe bez 1 2 i 3. kuponu					
Gdańsk,	100 R. T. 2 mies.	—	—	—	—	Imperjały, „ 1 sztuka	—	—	—	—	Assek. skar. 100 zł. w zamian					
Hamburg,	100 B. Tal: 2 mies.	918	—	—	—	Assygn. Ros. „ 100 rubli	177	22½	177	—	za listy zast.				90	
Londyn,	1 Funt. szt. 3 mies.	41	15	—	—	Dukaty Hol. stare, 1 sztuka	20	9	20	5	Oblig. pragskie „ 100 zł.					
Paryż,	300 fran. 2 mies.	495	—	—	—	Frydrychsory 1 „	—	—	—	—	ditto	4			90	
Wiedeń,	100 złł. r. w 20 X 2 in.	—	—	—	—	Pruski kurant 100 złote	—	—	—	—						

Wiadomości Krajowe i Zagraniczne

KRÓLESTWO POLSKIE. — *Warszawa.* — Dnia 6 lutego r. b. pod łaską JW. Władysława Rulikowskiego marszałka, odbyły się obrady sejmiku powiatu Tomaszowskiego, na których większością głosów obrany został na posła JW. Władysław Rulikowski, na radców wojewódzkich Ignacy Zarębski i Józef Chrzanowski. — Na zgromadzeniu gminnem okręgu zamojskiego w dniu 21 lutego r. b. pod stołem JW. Zygmunta Stryjeńskiego sędziego pokoju, odbytem, wybrani zostali: JW. Andrzej Mazurkiewicz, dotychczasowy deputowany na deputowanego, i J. xiądz Marcin Miękiński proboszcz wielkiego Potoka, dotychczasowy radca obywatelski na radcę obywatelskiego.

Dalszy ciąg instrukcji o wyłączeniach od zaciągu wojakowego.

Art. 53. Po śmierci rodziców, wybrany syn do wyłączenia, wraca w obowiązek należenia do spisu, chyba, żeby prawnie powołany był na opiekuna małoletnich braci i sióstr, doszedł go lat wieku, lub innym tytułem wyłączony został, albo też, gdyby dla zarządzenia pozostałym po rodzicach gospodarstwem był potrzebny. Na ten ostatni przypadek, chociażby wybór przez rodziców nie był przed ich śmiercią skutecznym, opiekuni mają prawo, dla zapobieżenia upadkowi gospodarstwa, wybrać jednego syna, trzymając się ściśle prawideł, podług których rodzicom jest wybór dozwolony.

Art. 9. Co się tycze synów, którzy przed postanowieniem królewskim z dnia 27 lipca 1819 roku, wybrani zo-

stali przez rodziców lub opiekunów do wyłączenia od zaciągu, na mocy służącej im wówczas nieograniczonej w tej mierze wolności, i w tém zaufaniu prawa poženili się, ci od zaciągu wolni być powinni, stosownie do decyzji xięcia namiestnika królewskiego z dnia 30 listopada 1819 roku, chociażby bracia ich mieli nawet wyłączenie.

Art. 60. Gdyby się zdarzyło, iż rodzice, mający posiadłość w królestwie i zagranicą, chcieli wyłączyć syna w wieku spisowym będącego, wtenczas kiedy mają więcej synów za granicą zamieszkałych, a w przypadku art. 54 przewidzianym, znajdujących się, wyłączenie takowe miejsca mieć nie może, z powodu że synowie, w dobrach za granicą położonych mieszkający, nie mogą być powołani na zaciąg, i że rodzice mogą sobie wybrać jednego z nich do pomocy i wyręczenia.

Dowód wyboru.

Art. 61. Dowód wyboru stanowiąc ma, akt przez rodziców lub opiekunów również w urzędzie wójta gminy lub burmistrza sporządzony, a wymieniający, jako wybrany nie ma żadnego z braci kwalifikującego się do wyłączenia.

Art. 62. Na przypadek, gdyby był jeden lub kilku synów w wieku od 17 do 25 roku życia, niemogących być wyręczeniem rodzicom potrzebującym takowego, dla podeszłych lat lub słabości zdrowia, należy to w akcie wyrazić, z wymienieniem nazwiska i imienia każdego z synów, powodów dla których nie mogą być pomocnymi rodzicom, niemniej przyczyny, dla jakiej ci rodzice, nie potrafią się obejść bez pomocy dzieci.

Opieka.

Art. 63. Wyłączenie art. 2 lit. c, rzeczzonego wyżej postanowienia, udzielone bratu mającemu opiekę nad małoletnimi braćmi i siostrami, których rodzice nieżyją, trwa aż do czasu ukończenia opieki.

Art. 64. Jeżeli w rodzinie jakiej znajdują się bracia, mający wyłączenie od zaciągu, posiadający razem wszelkie własności do sprawowania opieki, na ten czas żaden z braci w wieku spisowym będących, nie powinien być wybrany na opiekuna.

Dowód opieki.

Art. 65. Dowód opieki brata nad małoletnimi braćmi i siostrami, stanowić ma: — a.) Sepultura lub inne jakowe urzędowe świadectwo śmierci rodziców. b.) Świadectwo życia małoletnich c.) Metryka wykazująca ich wiek. — d.) Wywód słowny w urzędzie (wójta gminy lub burmistrza sporządzony, a przekonywający o powierzeniu bratu prawnie opieki nad małoletnimi, tudzież o trwaniu onęj ciągle, niemniej, że tenże nie ma żadnego brata posiadającego wyłączenie od zaciągu. e.) Gdyby zaś miał jednego lub kilku braci posiadających wyłączenie, lecz niezdalnych do sprawowania opieki, okoliczność ta również w wywodzie słownym wyrażoną być powinna, z szczegółowym wyłączeniem rodzaju niezdadności, i dołączeniem potrzebnych na to dowodów. — Kommissja wojewódzka obowiązana jest, wywód pod lit. e wymieniony, wraz z dowodami, pod ostateczne kommissjów rządowych spraw wewnętrznych i policji, tudzież wojny, przedstawić rozstrzygnięcie.

(Dalszy ciąg nastąpi.)

ANGLJA. Gazety torysowskie rozgłaszają, że PP. Huskison i Dudley, mają wystąpić z ministerjum, ale gazety ministerjalne zaprzeczają tej pogłosce. — Posiedzenie izby wyższej dnia 14 lutego. Na wezwanie margrabięgo Clewlanden, zapewnił książę Wellington, że w ciągu tegorocznego posiedzenia, zamyśla przedłożyć izbie projekt do praw zbożowych, podobny do tego, jaki był przedłożony w ciągu przeszłego parlamentu.

Na posiedzeniu izby niższej dnia 12 lutego, przyjęto po długiej opozycji, sumę 288,000 f. szt. na utrzymanie przez sześć miesięcy, 30,000 majków.

Na posiedzeniu izby niższej dnia 14 lutego, odczytano najprzód mnóstwo petycji w rzeczy katolików irlandzkich, a następnie uczynił pan Hobhouse wniosek, aby parlament podziękował admirałowi Codrington za bitwę nawaryńską: „Było dotąd w zwyczaju, rzekł on, uchylać podziękowanie naczelnym wodzom po odniesieniu zwycięstwa tak lądowemu jak morskiemu, na wniosek któregoż urzędników koronnych. Według mnie, byłoby odpowiedniej, gdyby wniosek taki, wychodził nie od członka w służbie królewskiej zostającego, gdyż podziękowanie parlamentu powinno być niezawisłym wyrazem sposobu myślenia całego kraju. Idzie tu tylko o to, jak wykonane były rozkazy i byłoby mi bardzo przykro, gdyby który z członków mieszać chciał z przedmiotem dzisiejszym obrad, politykę rządu w sprawie greckiej przyjętą. Gdybyśmy w okolicznościach podobnych czekać chcieli, dopóki minister nie uczyni wniosku o podziękowanie ze strony izby, łatwo mogłoby się wydarzyć, że honor i charakter każdego officera był-

by nie tylko igraszką, ale nawet ofiarą politycznego sporu, i żaden wódz, którego by minister na wyprawę wysyłał, nie mógłby być pewny, czy za wypełnienie rozkazów w skutku zmiany ministrów, raczej nagany i oskarżeń, zamiast pochwały nie wywaleczy. Gdyby jeszcze Canning był przy życiu, rzecz miałaby się inaczej; on, co w sprawie kopenhagskiej za podziękowaniem głosował, nie byłby zapewne spuścił z uwagi spełnienia własnego planu; dopóki jeszcze duch jego gabinet ożywał, dopóki nas jeszcze oświecały promienie zachodzącego słońca, dopóty przebijają jeszcze w mowie rządu, uznawanie zasług naszych officerów, jak nas o tem przekonywa gazeta nadworna, w której na cześć admirała Codrington całe jego depesze dosłownie przedrukowano, i późniejsza nieco gazeta, w której nam doniesiono, że admirał i officerowie jego otrzymali znaki zaszczytne. Albo mamyż przypuścić, że ministrowie pod którymi król J. zaszczytów tych udzielił o instrukcjach danych admirałowi, nie mieli wiadomości? Gdyby izba nie uchwaliła podziękowania dla admirała, hańba spadłaby na ministrów, którzy go orderem zaszczytili. Gdyby admirał zasługiwał na nagany, pewnie nie byłby mu zostawił dotychczas dowództwa na morzu śródziemnym, tak dobry znawca karności, jakim jest książę Wellington. Gdyby w mowie od tronu powiedzianej, przynajmniej było nadmieniono o stosunkach trzech bander, już tem samem byłoby się zapobiegło wszystkiemu sporom, i mowa w imieniu króla powiedziana, byłaby obudziła słuszną dumę narodu. Nie powołuję się jedynie na niewątpliwie pochwały admirała w samym kraju, ale nawet na wyrok sędziów zagranicznych. Gdyby monarchowie o chwalebnym postępku admirała nie byli przekonani, byłby do niego pisali listy pochwalne? Jeśli więc, odmówimy podziękowania admirałowi, my sami tylko nie oddamy mu pochwały.” Pan Hobhouse skreślił następnie obraz bitwy nawaryńskiej, i dalej tak mówił: „Właśnie tej bitwie winna Grecja spokojność. Nie można także utrzymywać, iżby izba odmawiała podziękowania admirałowi, dla tego tylko, że stoczył bitwę z narodem nie cywilizowanym, albowiem w takim razie, nie należało również dziękować admirałowi Exmouth za zwycięstwo odniesione nad Algierczykami. Lord Palmerston utrzymywał, że nie było w zwyczaju dziękować za zwycięstwo odniesione nad mocarstwem, z którym Anglja nie jest jeszcze w wojnie. Czy nie byliśmy neutralniemi w ten czas, kiedyśmy za sprawę kopenhagską księciu Wellingtonowi podziękowanie składali? Czy nie było w ówczas w portach naszych 350 kupieckich okrętów duńskich? Albo, czy powód do bitwy morskiej z Algierczykami pod lordem Exmouth był różny od tego, który skutkował bitwą nawaryńską? A jednakże, sam lord Castlereagh wnosił w ten czas, aby izba złożyła admirałowi podziękowanie. Niektórzy posuwają swoją troskliwość do tego stopnia, iż się obawiają, aby podziękowanie admirałowi ze strony parlamentu, nie oburzyło przeciw nam wściekłości tureckiej. Tacy sądzą chyba, że Reisefendi czytuje Times przy filiżance kawy, i że po przeczytaniu podziękowania, mógłby wykrzyknąć: *Możnaby jeszcze zapomnieć o bitwie nawaryńskiej, ale takie podziękowanie izby nie jest do zniesienia.* Mogę iabę zapewnić, że w ciągu pobytu mojego w Turcji, jednego tylko znałem człowieka, który wiedział, że w Anglii

jest parlament. Był to Ali pasza Albanji. Należałoby raczej sądzić, że sułtan złościć się będzie, gdy się dowie, żeśmy się ośmielili nazywać go naszym dawnym sprzymierzeńcem, jego, co jest bratem słońca i księżyca, panem białego, żółtego i czerwonego morza, namiestnikiem Mahometa, i że śmiemy stawiać go w równi z monarchą kupców i naczelnikiem psów chrześcijańskich, którym wolno jest sprzedawać nożyczki i handlować na rodzenki w jego kraju. Tego obawiać nam się należy, abyśmy nie dali powodu dworom zagranicznym do wniosku, że chcemy się wycofać od przyjętych obowiązków. Wnosząc o podziękowanie i bity, pozwalam sobie rozciągnąć je do admirałów rosyjskiego i francuskiego, podobnie jak dziękowano admirałowi hollenderskiemu, za to, że pomagał lordowi Exmouth. Już jedenaście razy dziękował parlament księciu Wellington; będąc na czele administracji, może on chcieć, aby jego towarzyszywi broni, podobnej nie wymierzono sprawiedliwości? Jeśli tego podziękowania odmówicie, dzień bitwy nawaryńskiej, nie będzie dniem sławy, ale hańbą dla Anglii, a historia zapisze, że stronictwo odniosło w Anglii zwycięstwo nad sprawą chrześcijaństwa, i że Anglija okazała się niewdzięczną tym, co się najwięcej przyłożyli do utrzymania najdroższych chrześcijaństwa interesów... Mówca odczytał następnie wniosek o uchwalenie podziękowania: 1) Admirałowi Codrington. 2) Innym dowódcom angielskim w czasie bitwy nawaryńskiej. 3) Angielskim majtkom i żołnierzom. 4) Admirałowi francuskiemu de Rigny, 5) Admirałowi rosyjskiemu hr. Hiden. Pan Burdett popierał wniosek. P. Huskisson nie był przeciwny wprost wnioskowi, bo nie chciał aby izba przez bezwarunkowe odrzucenie go, zdawała się być nieprzekonaną o zasługę admirała angielskiego, ale radził pominąć wniosek i nie względem niego nie postanowić, nadto zarzucał P. Huskisson, że P. Hobbhouse w mowie swojej nie był dyskretny. Pan Mackintosh nie popierał wprawdzie wniosku P. Hobbhouse, i sądził, że nad nim dopóty nie można się naradzać, dopóki izba nie będzie miała przełożonych dokumentów wszystkich, objaśniających postępowanie admirała; traktat z dnia 6, jest albo sprawiedliwy, albo przeciwny prawu narodów, środka między temi dwiema ostatecznościami nie można pomyśleć; podług niego, był on koniecznym obowiązkiem, gdyż z Turcją postępowało zbyt płałającą. Lecz jeśli P. Huskisson twierdzi, że rząd angielski wiernie dotrzymać chce traktatu, należy się w takim razie, podziękowanie admirałowi, albowiem inaczej zwycięzca ten byłby pokrzywdzony. P. Peel zbijał w długiej mowie wniosek P. Hobbhouse, który go w końcu cofnął. (G.H.)

Wiadomości Naukowe.

Ismalie ou la Mort et l'Amour, roman - poeme par M. le vicomte D'Arincourt. Paris 1828.
(Dokończenie).

Katastrofą tego poematu są wyrazy: *je t'aime*; tak jak dawniej w niektórych tragediach francuskich najtraficniejszą rzeczą, były młodości, lub spazmy xiężniczek.

Słychać że jedna z autorek naszych przedsięwzięła poema Arlenkura przełożyć na język polski.

Jakolwiek ten płód ani autorowi, ani stronictwu do

którego rad przyznaje się, nie przynosi zaszczytu, wspomnieć jednak należy, że w przedmowie do poematu dosyć dokładnie, a nawet dokładniej od wielu co przed nim w tej materji pisali, oznaczył Arlenkur charakterystyki dwóch odmiennych systematów w dzisiejszej literaturze. Rozprawka ta pełna pięknych i rozsądnych myśli, ułożona jest w kształcie dialogu. Nieznajomy starzec przynosi autorowi rękopismo, zawierające ośnowę poematu Ismalji, kiedy właśnie szukając materiałów do jakiegoś dzieła, szperał w legendach i starych kronikach. Z tego powodu wszczyna się między niemi rozmowa o romantyczności i klasyczności.

Nie trzymając się wyrazów autora, wyłuszczyliśmy ogólną treść pomienionej rozmowy, bo chociaż tyle u nas pisano w tym przedmiocie, niczego jednak pomijać nie należy, co do gruntowniejszego zbadania prawdy, i ujęcia w pewne granice rozmaitych jej widoków, przyczynić się może. Wreszcie, z tej rozmowy pokazują się, że tak w poezji jak w kunsztach mechanicznych, jak w każdym innym zawodzie, można być biegłym w teorii, a w praktyce partaczem.

Ważniejsze myśli z przedmowy Arlenkura, do poematu: Ismalje ou la Mort et l'Amour.

Ci, co uważają wyraz klasyczność za jednoznaczny z wyrazem doskonałość, zamieniają ogólne systema w literaturze, na przymiotnik, który żadnego nie oznacza rodzaju.

Dalszemi jeszcze od zrozumienia rzeczy są ci, którzy biorą za jedno, wyrazy: romantyczność i romansowość.

Jakichże to mistrzów z prawdziwą chlubą wymieniają romantycy? Oto wzniosłego w uniesieniach Bossueta, ponurego i dzikiego Byrona, grobowego Junga, tęsznego Bernardyna de Saint Pierré; Götego, Szylera, Szateaubrianda, a tych ludzi trudno posądzać o romansowość.

Roztrząśnijmy więc te dwa wyrazy w znaczeniu, jakie im północne ludy nadają.

Klasyczność, jestto literatura z greckich i rzymskich wzorów naśladowana (1). Niezmiennym prawidłem i statecznym poddana formom, silniej przemawia do rozumu, a niżej do duszy, i więcej zmysły niż myśl zajmuje, więcej imaginacją jak uczucie. Malowne jej obrazy, a najczystszy smak, wszystkie znamionuje twory. Słowem: jestto idealna piękność w naturze starożytniej i określonej.

Romantyczność przeciwnie, wzięła początek w czasach rycerstwa i chrześcijaństwa. Pobożność jest jej pochodnią; entuzjazm istotą. Niebo, więcej a niżej ziemia ją zajmuje. W świecie materialnym niemasz dla niej powabu. Myśl i rozważa są jej dziedziną. Jak natchnienia latni proroków, w napowietrznych niknąca przestworach, jak nadziemskie nadzieje pocieszająca, ta emnicza jak obietnice przyszłego życia, prawdziwa romantyczność jest poezją duszy, marzeniem nieśmiertelnego człowieka. Ani gardzi prawidłami sztuki, ani się im bojaźliwie poddaje. Jej celem jest: rozprzestrzenienie sfery poznawań ludzkich. Słowem: jestto idealna piękność w naturze nowożytniej i chrześcijańskiej.

W poematach starożytnych, wszystko było uosobione

(1) Należałoby raczej powiedzieć że jest sposobem naśladowania tych wzorów, (P.R.)

i zmysłowe. Ta rzeka wyobrażała bożka, to drzewo nymfę, ów strumień najadę, co nawet do niemych rozciągało się głazów. Wszystko miało ludzką postać i było dotykalne; a uśpionych w duszy wyobrażeń, nic nadzmysłowego nie potrafiło. Los, albo przypadek, rządził światem.

W nowożytniej literaturze, tak kraj zewnętrzny, jak i ośnowa, zamiary i sposoby, wszystko zmieniło się. Myśl jest istotną rzeczą; na materji mniej zależy. Dawniej czytano tylko dla rozrywki; teraz zastanawiać się i rozważać chcemy. — Starożytni, ile z ich pism wiadomo, zewnętrznymi tylko zajmując się rzeczami, mieli niejako cielesną duszę; bo i przedmioty przez nich ubóstwione ludzkiej postaci nie myliły. My dzisiaj od świata dotykalnego myśl wewnątrz nas obracając, znajdujemy w uduchowianiu materialnych wrażeń, upodobanie; a pewni przyrzeczonej nieśmiertelności, zawczesnem przeniesieniem się, jak można najwyżej, w te które kiedyś zamieszkamy krainy, radzibyśmy uprzedzić jej nieskończone trwanie. Nareszcie, zastanawiając się nad sercem człowieka, usiłujemy zgłębić jego tajemnice. Nie los, ale opatrność nam rozkazuje; a rozkosz, miłość, natura i boleść, dla tego tylko w nowej szkole są nastreżone zmysłom, aby umysł nasz odnosił do pierwszych początków, do nauki i rozważań. Klasyczność wzbudza zadziwienie; romantyczność rozrzuca. W pierwszej sztuka, w drugiej mistrzuje natchni nie.

Literatura jest w pewnym względzie społeczności obrazem; dla tej przyczyny, z czasem postępować musi. Zdaje się więc, że klasyczne utwory na mitologii pogańskich ludów osnowane, nie przypadają do miary w dzisiejszych czasach z chrześcijańskimi instytucjami; nie są zgodne z zwyczajami, wyobrażeniami i narodowością naszą. W klasycznej starożytności, najpierw kształcono siły fizyczne, a potem umysłowe. Teraz przeciwnie. My dajemy pierwszeństwo myślącemu człowiekowi, przed szermierzem. A zatem religia i wychowanie, zarówno nas oddalają od sposobu myślenia i uczucia ludów klasycznych.

Romantyczność na naszej rozkrzewiona ziemi, wcieliła w marzenia miłości od Trubadurów w średnich wiekach, przez teraźniejszych mędrców uchwycona z umiesieniem, wśród nas mieści się, jak w rzeczywistej sferze swojej: patriotyczne wspomnienia i podania narodowe są jej żywiołem.

Za naszych czasów, z literatury i poezji, przeniosła się do innych sztuk: do rzeźby, malarstwa, muzyki, architektury, ogrodnictwa. A wszędzie działa twórczą, wynalazkową siłą. — Ta cecha najwydatniej ją odróżnia od klasyczności, która tylko naśladować może.

Najwięcej atoli szkodzi literaturze nowożytnej niedorzeczności codziennie ogłaszane przez fałszywych romantyków. Ci mniemani stronnicy nowej szkoły przesadzają się w rozsiewaniu szalonych wyobrażeń. Jedni zasadza na romantyczność na zawikłaniu planów i myśli, drudzy na zespoleniu traicznosci z komiczno-

ścią (2). Inni znów naturalność w nikczemności tylko upatrują. Kiedyż wrescie poznają, że literatura romantyczna żąda planów nowych lecz prostych; że jej charakterem jest entuzjizm, ale bez przysady; że ją cechuje siła połączona z roztropnością, i bujnością w umieszczeniach lecz nie zawiłych; наконец że ją zdoła wielkość lecz prawdziwa.

Te są ważniejsze myśli autora; w dalszym ciągu rozmowy zbija dwa zdania, które teraz znacznie się już upowszechniły. Te dwa zdania są następujące:

Najprzód, że wszyscy dobrzy klasycy byli romantykami, i nawzajem, że wszyscy znamienici romantycy, są klasycami; a zatem, że wszelkie rozróżnienia w literaturze są urojeniem.

Powtóre, że zepsucie we względzie moralnym i niedowiarstwo, coraz większe czynią postępy w naszym wieku.

Wywrocenie tych dwóch błędnych opinii, stanowi najistotniejszą część rozprawy zaletę. Skoro bowiem, raz przekonamy się o różnicy zachodzącej między klasyczną starożytnością i dzisiejszymi czasami, niebędziemy wątpić dłużej o tej prawdzie, że klasyczność w dzisiejszej literaturze, poezji i sztuce miejsca mieć nie może; a gdy poznawszy dokładnie tendencję wieku naszego, pozbędziemy się myśli, jakoby cechą jego była rozwińność obyczajów w życiu społecznym, materializm w filozofji, i niedowiarstwo w rzeczach religijnych, tem samem więc na trwalszej posadzie ugruntuujemy całą literaturę romantyczną, której najistotniejszym i najgłówniejszym postulatem jest wiara w objawione prawdy, tęsknota religijna i idealizm w filozofji, a w życiu społecznym i stosunkach towarzyskich, czystość obyczajów.

Świetniejsze są i powabniejsze raczej wyrażenia Arlenkura w tej przedmowie, niż gruntowne i daleko sięgające myśli, któremi początek, odmiennosc, granice i cele, dwóch systematów w dzisiejszej literaturze, romantycznego i klasycznego, przez lekkie zarysy oznacza, a nie dosadnie wywodzi i opisuje. — Wszystko w treść zabrawszy tuż przyznać żeby coś nowego powiedział; Francuzi winni mu się wdzięczność za to, że z odmetu zawiłych wyobrażeń w pismach teoretyków niemieckich, niektóre dosyć szczęśliwie, zwięzłe, i jasno wyłożył, że tak powiem *spopularyzował*; wreszcie prowadząc rzecz ku końcowi nie wahamy się powiedzieć, że sam siebie temi wyrazami najlepiej onenił:

Je crains seulement que ceux qui voudront s'éclairer sur la question traitée ne soient pas plus avancés après avoir lu notre dialogue qu'ils ne l'étaient auparavant (XII przedmowa autora.)

(2) Stronnikiem tego ostatniego zdania jest sam Szlegel; ponieważ w dziele swoim o literaturze dramatycznej przykładami je poparł i sprawdził, trudno więc nazwać go mniemany stronnikiem nowej szkoły. (P. R.)

Widowiska w Stolicy.

Teatr narodowy. Dziś drama Kora i Alonso czyli Dziewica Słoneca. Menażerja zwierząt P. Lehmann na Nalewkach w tyle ogrodu Krasiejskich.

Na krakowskiem przedmieściu pod Nrem 411 gabinet fizyczny, optyczny i mechaniczny P. Michault.

(W drukarni przy ulicy Nowomiejskiej pod Nrem 163.)